

4

Disarmament Demilitarisation Development Democracy
Razoružanje Demilitarizacija Razvoj Demokracija

4D ZA MIR U SVIJETU

Vijay Mehta

Ujedinjeni za mir
ZAJEDNO S
Akcijom za obnovu UN-a i kampanjom
za razoružavanje svijeta

Predsjednik: Rt. Hon. Lord Archer of Sandwell | Predsjedavajući: Vijay Mehta | Koordinator: vlč. Brian Cooper

POVELJA 4D ZA MIR U SVIJETU

SADRŽAJ

- 1. POVELJA 4D ZA MIR U SVIJETU – ŠTO JE TO I ZBOG ČEGA?**
- 2. CILJEVI POVELJE 4D**
- 3. MEHANIZMI I METODE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA POVELJE**
- 4. NEKI PRIMJERI USPJEŠNIH KAMPAÑA**
- 5. IDEJE I AKTIVNOSTI ZA POVELJU 4D ZA MIR U SVIJETU**
- 6. BIT POVELJE**
- 7. PRISTUPITE POVELJI 4D ZA SIGURNIJI I ODRŽIVI SVIJET**

Povelja 4D za mir u svijetu – što je to i zbog čega?

Povelja 4D je slobodni forum za kritičku raspravu, posvećen razvoju rješenja i ostvarenju globalnog mira i prioriteta održivog razvoja za 21. stoljeće. Nastoji stvoriti globalni okvir za aktivnosti s ciljem uzajamnog povezivanja globalnih pitanja razoružavanja i demilitarizacije svijeta uz preusmjeravanje tako ostvarenih ušteda u izgradnju mira, razvoj i promicanje demokracije.

Kako živimo u svijetu međuzavisnosti, većina je globalnih problema (siromaštvo, ratovi, terorizam, kršenje ljudskih prava, kriza zbog klimatskih promjena, itd.) međusobno povezana. U tom pogledu, vizija Povelje 4D posvećena je rješenjima za temeljne uzroke sukoba i nerazvijenosti kroz rad na razoružanju, demilitarizaciji, razvoju i demokraciji, a upravo to su četiri D: Disarmament, Demilitarisation, Development i Democracy. Nije riječ o samostalnim projektima, nego o zajedničkim projektima koji će podrazumijevati snažniju koordinaciju i zajedništvo u radu na ostvarenju svjetskog mira.

Preamble Povelje Ujedinjenih naroda govori o međusobno povezanim problemima našeg svijeta i izražava odlučnost Ujedinjenih naroda da spase buduća pokoljenja od užasa rata tako što će ponovno potvrditi svoju vjeru u temeljna prava čovjeka, stvoriti uvjete potrebne za održavanje pravde i poštivanje međunarodnog prava, promicati praksu tolerancije kako bi ljudi živjeli zajedno u miru, osigurati da se oružana sila neće rabiti ako to nije u općem interesu i uporabiti međunarodni mehanizam za potpomaganje gospodarskog i društvenog napretka sviju naroda svijeta.

Međusobnu povezanost globalnih pitanja potvrdio je i Kofi Annan, bivši Glavni tajnik Ujedinjenih naroda koji je u svom izvješću *Sigurniji svijet: naša zajednička odgovornost* rekao:

"Povjesničari će se vjerojatno osvrтati na prve godine 21. stoljeća kao na presudan trenutak u priči o čovjeku. Različita društva koja čine ljudsku obitelj danas su međusobno povezana kao nikada prije. Suočavaju se s prijetnjama koje nijedan narod ne može nikako prevladati sam - i prilikama koje se mogu mnogo izglednije iskoristiti pod uvjetom da na tome rade svi narodi zajedno.

Potreban je obuhvatan sustav zajedničke sigurnosti: sustav koji će se baviti kako novim tako i starim prijetnjama, ali i rješavati sigurnosne probleme svih država - bogatih i siromašnih, jakih i slabih. Sve prijetnje koje danas ugrožavaju našu sigurnost međusobno su povezane. Ne možemo si više dopustiti da probleme poput terorizma ili građanskih ratova ili krajnjeg siromaštva sagledavamo zasebno. Naše strategije moraju biti obuhvatne. Naše institucije moraju prevladati svoje uske poglede i naučiti usklađeno raditi na čitavom nizu problema."

Kampanja Povelje 4D nastoji postati prepoznatljiva zahvaljujući tome što povezuje razoružavanje, demilitarizaciju, razvoj i demokraciju kao četiri ključne niti. U tom se pogledu razlikuje od poznatih kampanja koje su posvećene samo jednoj temi.

Povelja 4D temelji se na četiri stupa, odnosno djeluje u cilju razoružavanja, demilitarizacije, razvoja i demokracije. To su najvažniji alati međunarodne zajednice za suradnju i izgradnju svijeta bez ratova, oskudice i straha.

Za procvat međunarodnog mira i sigurnosti ljudi, važno je ostvariti održivi razvoj, kvalitetno upravljanje i poštivanje ljudskih prava. Timski rad s mnogobrojnim sastavnicama civilnog društva i zajednički pristup rješavanju svih tih problema na temelju Povelje 4D predstavljaju put prema ostvarenju mira u svijetu.

Povelja 4D ima holistička rješenja za sva povezana pitanja i multilateralni pristup zajedničkom suočavanju s prijetnjama i izazovima današnjice. Međunarodna zajednica mora povezati programe za razvoj, okoliš i razoružavanje kroz stvaranje partnerstava na nacionalnoj i na globalnoj razini. Povelja također točnije odražava svrhu Povelje, sporazuma i konvencija Ujedinjenih naroda.

Jedinstvo za mir u suradnji s drugim sudionicima prenosit će viziju 4D za promjene u svijetu na jedinstven, ujedinjen način.

CILJEVI POVELJE 4D:

- Globalno obrazovanje za kulturu mira, nenasilja, zaštite ljudskih prava, socijalne pravednosti, izgradnje etičnog i moralnog društva
- Razoružavanje, nuklearno i nenuklearno
- Demilitarizacija, smanjivanje vojnih troškova i prevencija ratova uz pomoć rješavanja sukoba, dijaloga, diplomacije, mirenja, međusobnog razumijevanja i suradnje
- Promicanje učinkovitih i vjerodostojnih Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih institucija
- Smanjivanje siromaštva i održivi razvoj
- Rad na otvorenom, transparentnom i demokratskom civilnom društvu

MEHANIZMI ILI METODE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA POVELJE:

- Izrada internetske stranice Povelje 4D
- Organizacija događaja, konferencija, seminara, okruglih stolova itd. u svojstvu domaćina
- Publikacije - kratke obavijesti, knjige, dokumentarci, video materijali, biltenci
- Privlačenje podrške javnosti kroz internetsku kampanju uz pomoć medija, tiska, televizije, radija i društvenih medija (Facebook, YouTube, Twitter itd.)
- Informiranje i angažman – u UK i globalno – zajedno s liderima, kreatorima politika, parlamentarcima, nevladinim organizacijama, međunarodnim institucijama, civilnim društvom, medijima, poslovnom zajednicom i ustanovama za istraživanja
- Izrada baze podataka o članovima i pristalicama, koja će uključivati pojedince i organizacije, u cilju širenja kampanje

- Suradnja s Ujedinjenim narodima i Europskom unijom

NEKI PRIMJERI USPJEŠNIH KAMPAÑA ORGANIZACIJA I SPONTANIH KAMPAÑA NA GLOBALNOJ RAZINI:

- Nagazne mine, Sporazum o kazetnom streljivu
- Osnivanje Međunarodnog kaznenog suda
- Nenasilne spontane revolucije na Bliskom istoku i sjeveru Afrike
- Protokol o okolišu iz Kyota
- MDG ili Milenijski ciljevi razvoja za smanjenje siromaštva i razvoj
- NPT ili Sporazum o neširenju nuklearnog oružja u cilju nuklearnog razoružavanja
- Amnesty International – Obrana ljudskih prava
- Friends of the Earth i Greenpeace – zaštita okoliša
- Jubilarna kampanja protiv zaduženosti (JDC) za smanjivanje zaduženosti trećeg svijeta
- Kampanja za nuklearno razoružavanje (CND) - nuklearno razoružavanje

IDEJE I AKTIVNOSTI ZA POVELJU 4D ZA MIR U SVIJETU

Postoje ideje, aktivnosti i projekti koji mogu doprinijeti ostvarenju ciljeva 4D. Jedan od njih temelji se na Članku 26. Povelje UN-a koji obvezuje Vijeće sigurnosti UN-a na izradu plana za promicanje uspostave i održavanja međunarodnog mira i sigurnosti, uz što manje odvajanje ljudskih i gospodarskih resursa svijeta za naoružanje. Vijeće sigurnosti u cijelosti je zanemarilo tu dužnost, a njegove su stalne članice umjesto toga nastojale zaraditi na oružju i posvetile su se utrci u naoružanju, što je uzrokovalo današnju svjetsku sigurnosnu krizu i krizu na području održivog razvoja.

Proračunska sredstva što ih države izdvajaju za vojsku nikada ne smiju biti veća od proračuna za zdravstvo, obrazovanje i razvoj. Vojni su troškovi 2009. premašili 1.6 bilijuna USD, što u prosjeku znači više od 4 milijarde USD na dan. To je rezultiralo ratom i nasiljem koji su 2010. g., prema Globalnom mirovnom indeksu, koštali globalno gospodarstvo više od 8.12 bilijuna USD. Povelja će razotkriti vojno-industrijski kompleks i zahtijevati smanjivanje vojnih proračuna i preusmjeravanje sredstava ostvarenih tom uštedom u mir i razvoj.

Za usporedbu, svakoga dana umre u prosjeku više od 24000 djece mlađe od pet godina uglavnom zbog uzroka koje možemo spriječiti - nedostatnog pristupa odgovarajućoj hrani, čistoj vodi i osnovnim lijekovima. To je dio cijene koju smo platili, popratne štete o kojoj se rijetko govorи, zbog toga što održavamo oružane snage u stanju borbene pripravnosti diljem svijeta. Kao što je rekao Martin Luther King Jr., "Nacija koja iz godine u godinu troši više novca na vojnu obranu nego na programe društvenog napretka sve se više primiče duhovnoj propasti."

Povelja će nastojati:

- ↗ razvijati i provoditi rješenja i projekte u skladu s kulturom mira i nenasilja iz 4D;
- ↗ lobirati kod Ujedinjenih naroda za primjenu Članka 26. Povelje UN-a o demilitarizaciji;
- ↗ lobirati kod lidera, vlada, parlamentarnih zastupnika, zastupnika u Europskom parlamentu i kod Europskog parlamenta za smanjenje vojne potrošnje u SAD-u i Europi;
- ↗ surađivati s civilnim društvom, nevladinim organizacijama i akademicima na širenju svijesti o Povelji.

4D je povelja ljudi i organizacija koji vjeruju da uštedama na razoružavanju i demilitarizaciji možemo provesti razvoj, ostvariti milenijske razvojne ciljeve i promicati demokraciju. Također vjerujemo da se istinski i trajni mir može održati tek nakon što se ostvari gospodarska, društvena i ekološka pravednost.

Utemeljitelj Povelje 4D je Vijay Mehta, a nadahnula ju je njegova sljedeća knjiga

Ekonomija ubijanja:

Kako Zapad potiče ratove i siromaštvo u zemljama u razvoju

Povelju 4D podržavaju *Ujedinjeni za mir*, mnogobrojne nevladine organizacije i pojedinci.

Uključite se u 4D za sigurniji i održivi svijet

Svatko može poslati naš član, a posebno su dobrodošli volonteri koji stručnošću i znanjem mogu povesti Povelju 4D do novih visina. Tražimo samo da nam se priključite i prenesete ovu poruku ljudima iz svoje mreže kontakata i tako se pridružite radu za pravednu, mirnu i održivu budućnost. Ako nam se želite pridružiti, samo pošaljite poruku e-pošte na vijay@vmpeace.org ili popunite obrazac ispod i pošaljite nam ga.

Donacije su dobrodošle

Želim postati član organizacije Ujedinjeni za mir/4D i tako podržati Kampanju 4D:

Ime:.....

Adresa:.....

..... Tel.: ..... Mob.: .....

E-pošta:.....

Osobe: 10 £ Organizacije: 20 £ Studenti: 5 £

Molimo Vas da čekove naslovite na Uniting for Peace i pošaljete ih na: Uniting for Peace, 97 Commercial Road, London E1 1RD, United Kingdom.

Telefon: 0207 377 2111

Faks: 0207 377 2999

Mobitel: 07776 231 018

E-pošta: vijay@vmpeace.org

www.unitingforpeace.com

www.4dworldpeace.org

www.vmpeace.org

www.fortuneforum.org

Skenirajte kod ispod uz pomoć pametnog telefona kako biste posjetili našu internetsku stranicu.

Vijay Mehta je autor nekoliko knjiga, predsjedavajući organizacije Ujedinjeni za mir, predsjednik Centra Mehta i upravitelj osnivač dobrotvorne organizacije Fortune Forum. List The Sunday Times opisao ga je kao „dugogodišnjeg aktivista koji se zalaže za mir, razvoj, ljudska prava i okoliš“ i koji je zajedno sa svojom kćerkom Renu Mehtom postavio predsedan u svojim nastojanjima da promijeni svijet. (The Sunday Times, 1. veljače 2009.). Novu knjigu Vijaya Mehte **„Ekonomija ubijanja: kako Zapad potiče ratove i siromaštvo u zemljama u razvoju“** objavit će Pluto Press u proljeće 2012.

